

Trvanlivost potravin

Bc. Jana Ščerbáková
15.9.2013

- Aký je rozdiel medzi dátumom spotreby a dátumom minimálnej trvanlivosti?
- Kde končia potraviny po záruke?
- Môžem ešte konzumovať potraviny, ktorým skončila záruka?
- Ak áno, ktoré?
- Plytvanie potravinami – ako mu zamedziť?

Dátum spotreby

- Dátum spotreby sa uvádza na potravinách, ktoré z mikrobiologického hľadiska podliehajú rýchlej skaze, a preto môžu v krátkom čase predstavovať bezprostredné nebezpečenstvo pre zdravie ľudí. Ide najmä o mliečne výrobky.
- V označení sa musí uvádzať aj údaj o konkrétnych podmienkach skladovania.

Dátum minimálnej trvanlivosti

- DMT je dátum, do ktorého si potravinu pri správnom skladovaní uchováva svoje špecifické vlastnosti.
- Ak vlastnosti potravinu a spôsob jej balenia vyžadujú osobitné podmienky skladovania, ktoré súvisia bezprostredne s dátumom minimálnej trvanlivosti, musia byť tieto podmienky uvedené na obale výrobku.
- Takáto informácia sa udáva pri potravinách, ktoré majú dlhšiu trvanlivosť - konzervy, nápoje, mrazené výrobky a pod. Vo väčšine prípadov (s výnimkou vajec) informácia o minimálnej trvanlivosti udáva skôr zníženie kvality ako zdravotné riziko pre spotrebiteľa a neznamena nutne, že po tomto dátume je potravinu nekonzumovateľná. Ide skôr o zníženie kvality chuti, či štruktúry.

Kde sa nemusia uvádzať údaje o obmedzenej trvanlivosti?

- Údaje o obmedzenej trvanlivosti sa nemusia uvádzať na niektorých výrobkoch, ktoré nepodliehajú skaze:
 - napríklad nápoje s obsahom alkoholu minimálne 10%
 - cukor
 - jedlá soľ
 - žuvačky
 - ocot

Môžu obchodníci predávať tovar po dátume spotreby so zľavou?

- Slovenská legislatíva zakazuje predávať potraviny po dátume spotreby alebo po dátume minimálnej trvanlivosti, výrazné zľavy môžeme v obchodoch nájsť pri tovare, ktorý sa blíži k dátumu spotreby či dátumu minimálnej trvanlivosti.
- Po dátume spotreby nie je možné predávať potraviny ani so zľavou.

Ako sa likvidujú potraviny po záruke?

- 1. opatrenie: umiestniť potraviny pred koncom dátumu spotreby do zľavy

- potraviny sa vrátia dodávateľovi
- obchod likviduje potraviny na vlastné náklady: kontajnery, kafiléria

náklady sa však prenášajú na spotrebiteľa!!

Môžem konzumovať potraviny po záruke?

- potraviny s dátumom spotreby – určite nie!
 - potraviny s DMT (dátum minimálnej trvanlivosti) – nepredstavujú zdravotné riziko ani po prekročení DMT v závislosti od druhu potraviny
- čokoláda, múka, cukríky, strukoviny, cestoviny a iné kategórie potravín

Ako minimalizovať plytvanie potravinami?

- V Európe sa podľa odhadov zlikviduje **89 miliónov ton potravín ročne.**
- Jedlom sa plytvá v každej fáze potravinového reťazca – od farmy až po stôl. Plytvajú výrobcovia, spracovatelia, maloobchodníci, dodávatelia aj **konzumenti – 37 miliónov ton**

Čo môžem urobiť ja ako jednotlivec?

- Nenakupovať viac, ako potrebujem.
- Rýchlokaziaci sa tovar kupovať len v nutných množstvách.
- Tovar pred dátumom spotreby (ten v zľave) -neznamená poškodený ani znehodnotený.
- DMT je len orientačnou hodnotou.
- Recyklácia pri varení – zapracovanie zvyškov, prispôsobenie porcií.

Diskusia

Entomofágia

- využívanie hmyzu ako potraviny

- <http://biopotraviny.bioland.sk/?datum-spotreby-co-to-znamena-,29>
- <http://ekonomika.sme.sk/c/5966083/o-potraviny-po-zaruke-sa-ma-postarat-obchod.html>
- <http://www.eufic.org/article/sk/artid/How-to-minimise-food-waste/>
- <http://www.topky.sk/cl/10/1296479/Revolucna-novinka-v-slovenskych-supermarketoch--Potraviny-po-datume-spotreby->

Zdroje